

Subject Area
Sports Sciences

Year: 2022
Vol: 8 Issue: 98
PP: 1719-1727

Arrival
06 April 2022

Published
30 May 2022

Article ID Number
62305

Article Serial Number
17

Doi Number
<http://dx.doi.org/10.29228/sssj.62305>

How to Cite This Article
Çam, O. & Dinç, A.
(2022). "Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Akademik Erteleme Düzeyleri İle Akıllı Telefon Bağımlılığına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi"
International Social Sciences Studies Journal, (e-ISSN:2587-1587)
Vol:8, Issue:98; pp:1719-1727

Social Sciences Studies Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Akademik Erteleme Düzeyleri İle Akıllı Telefon Bağımlılığına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

Analysis Of The Views Of School Of Physical Education And Sports Students On Academic Deference Levels And Smart Phone Addiction

Orhan ÇAM¹ Ahmet DİNÇ²

¹ Iğdır Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Iğdır, Türkiye

² Dr. Öğretim Üyesi, Iğdır Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Iğdır, Türkiye

ÖZET

Araştırmanın amacı, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı ile akademik erteleme düzeylerini incelemektir. Araştırmanın evrenini 2019-2020 eğitim öğretim yılında Ağrı, Kars ve Iğdır Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında öğrenim gören öğrenciler, örneklemini ise 743 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma grubundaki öğrencilerin %24,8'i Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni, %54,1'i Spor Yöneticiliği ve %23,1'ini Antrenörlük Eğitimi bölümlerinde okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin birinci bölümünde demografik değişkenlerin tespiti için kişisel bilgi formu kullanılmıştır. İkinci bölümde Ocak ve Bulut (2015) tarafından güvenilirlik ve geçerlilik analizi yapılan akademik erteleme davranış ölçeği kullanılmıştır. Üçüncü bölümde Demirci, Orhan, Demirdağ, Akpınar ve Sert (2014) tarafından Türkçeleştirilen akıllı telefon bağımlılığı ölçeği kullanılmıştır. Toplanan bu veriler SPSS 23 istatistik programı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde ikili gruplar arasında fark olup olmadığını tespit etmek için Non-Parametrik testlerden Mann-Whitney U testi, ikiden fazla gruplar için ise Kruskal Wallis testi uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde anlamlılık $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir. Araştırma sonucunda Akıllı telefon bağımlılığı ve akademik erteleme düzeyleri ile yaş ve cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir sonuca rastlanmazken, şehir ve bölüm değişkeni arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akademik Erteleme, Akıllı Telefon, Bağımlılık, Spor

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the smartphone addiction and academic procrastination levels of the School of Physical Education and Sports students. The population of the study consists of the students who are studying at the Schools of Physical Education and Sports at Ağrı, Kars and Iğdır Universities in the 2019-2020 academic year which is 743 students. The students in the study group are in the department of 24,8% Physical Education and Sports Teachers, 54,1% Sports Management and 23,1% Coach Training Departments. In the first part of the study, a personal information form was used to determine demographic variables. In the second part, Academic Procrastination Behavior Scale, whose reliability and validity analysis was performed by Ocak and Bulut (2015), was used. In the third part, The Smartphone Addiction Scale, translated into Turkish by Demirci, Orhan, Demirdağ, Akpınar, and Sert (2014), was used. These data were analyzed by SPSS 23 statistical program. In the analysis of the data, Mann-Whitney U test, which is one of the non-parametric tests, was used to determine whether there was a difference between the paired groups, and the Kruskal Wallis test was used for more than two groups. In the evaluation of the data, significance was accepted as $p < 0.05$. As a result of the research, there was no significant difference between the smart phone addiction and academic procrastination levels and the age and gender variables, but a significant difference was found between the city and department variables.

Key words: Academic Procrastination, Smartphone, Addiction, Sports

1. GİRİŞ

Teknoloji genel anlamda bilginin oluşturulmasını, toplanmasını, depolanmasını, işlenmesini ve iletilmesini sağlayan bir araçtır (Yeşilorman ve Koç, 2014). Teknoloji, bilgi çağı ile birlikte hayatımızın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiş, özellikle akıllı telefon gibi cihazlar ile mobil iletişime önemli katkı sağlamıştır (Yıldırım ve Correia, 2015). Akıllı telefonlar, kolay taşınabilen ve pratik bir teknolojik araçtır. Akıllı telefonlar sesli ve yazılı iletişim sağlamasının yanı sıra, fotoğraf çekme, video izleme, müzik, internet, sosyal medya ve çeşitli içerikler ile kullanıcıyı daha fazla içine çekmekte ve birçok olanak sağlamaktadır (Karaaslan ve Budak, 2012, Kuyucu, 2017 Lee, Chang, Lin and Cheng, 2014, Gezgin, Şahin ve Yıldırım, 2017). Akıllı telefonların kullanımının giderek yaygınlaşması ve neredeyse zorunlu hale gelmesi hayatı kolaylaştırmanın yanında bağımlılık gibi olumsuz etkileri de ortaya çıkarmaktadır (Adnan ve Gezgin, 2016). Özellikle günümüzde akıllı telefonların içerisinde barındırdığı sosyal medya uygulamaları insanların vakitlerinin çoğunu geçirdiği platformlar haline gelmiştir. İnsanlar ile kolay iletişim, takip ve paylaşım insanların vazgeçilmez zaman geçirme yöntemi haline gelmiş ve hali hazırdaki işlerini bu sebepler ile erteleme eğilimine yöneltmiştir. Akıllı telefonların aşırı kullanımından kaynaklanan birçok sorun ortaya çıkmıştır.

Bu sorunlarından biri de erteleme davranışıdır. Erteleme davranışı bir kişinin yapılması gereken işten kaçması, daha sonraki bir zamana bırakması olarak ifade edilmektedir. Günümüzde önemli bir sorun haline gelen erteleme davranışı, problemlerin ve sorunların ertelenip daha kötü bir hal almasına sebebiyet vermektedir. Akıllı telefonların yoğun kullanımı genç bireylerde yaygınlaşmakta ve bu durum eğitim hayatlarında ertelemelere sebep olmaktadır. Genellikle üniversite öğrencilerinin akıllı telefon düşkünlüğü akademik erteleme davranışının yordayıcısı olarak görülmektedir. Gelecek kaygısı, sınav stresi ve benzeri durumlarında etkisi ile rahatlamak adına akıllı telefonlarda vakit harcayan gençler akademik erteleme davranışına daha yatkın hale gelmektedir. Hem akıllı telefon kullanımının artması ile gerçekleşen akıllı telefon bağımlılığı hem de bu bağımlılık ile ortaya çıkan akademik erteleme davranışı üniversite öğrencilerinde görülen iki farklı ve önemli sorundur. Çalışmada bu iki sorunun arasındaki ilişkiye, ortaya çıkan ilişkinin gençleri ne derece etkilediğine ve buna karşı alınabilecek önlem ve önerilere yer verilmiştir.

Dünya üzerindeki modernleşme ve dijitalleşme süreçleri genellikle bilgisayar ve internetin ortaya çıkması ile özdeşirilir. Fakat bütünsellik ilkesi dikkate alındığında bu gelişmelerde daha önce gerçekleşen olaylar teknoloji çağının dinamiklerini ortaya çıkarmıştır. En eskilerden taş, bakır, demir çağı gibi birbirini izleyen dönemler sanayi devrimine öncülük etmiş. Sonucunda bilgi ve teknolojinin hâkim olduğu teknoloji çağını yaratmıştır (Küçükvardar, 2019).

Bilgisayar ve internet ile ortaya çıkan bu çağ, hayatın her alanında kendini göstermiş, sanal ortamlar ile vazgeçilmez bir hal almıştır. Dolayısıyla günümüzü teknoloji çağı olarak değerlendirmek mümkündür. Teknoloji çağında hızlı akış, zaman olgusundaki belirsizlik ve mekân tanımaz yapı tüm insanlık için bir dönüm noktası haline gelmiştir. Bu sebeple günümüzde kullanılan teknoloji ve araçları insanlar arasında vazgeçilmez bir ihtiyaç haline gelmiştir. Verilerin hızlı yayılması, bilgi erişimi, iletişimin kolaylaşması, yeni bir hayat biçiminin doğmasını sağlamıştır. Ancak bütün faydalarının yanı sıra insanları yalnızlaştırması ve sosyal ortamlardan uzaklaştırması gibi durumlar nedeni ile teknolojinin etkileri sadece olumlu olarak görülmemektedir (Küçükvardar, 2019).

İlk insandan itibaren hayatta kalabilmek, barınabilmek ve yemek yiyebilmek gibi farklı amaçlar doğrultusunda insanlar doğadaki materyalleri kullanmaya amacına uygun hale getirmeye başlamışlardır. Bu durum insanların en başından beri teknoloji ürettiğinin bir göstergesidir. Yapılan yeni aletler insanın akıl ve mantık çerçevesi sayesinde gerçekleşmiş ve teknik bilgiyi doğurmuştur. Teknolojinin varlığı sürekli olarak gelişimi beraberinde getirmektedir. Günümüzde insanlar teknoloji kavramının kökeninden ziyade teknolojiyi popüler olan bilgisayar, oyun konsolları, müzik aletleri, tabletler, cep telefonları ve interaktif cihazlar ile özdeşleştirmektedir. Teknoloji insan sanatı ve yeteneğinden doğan bir olgudur, ancak aynı zamanda bizi de tanımlamaktadır (Küçükvardar, 2019).

Teknolojinin kökenine bakıldığında, Yunanca sanat ya da zanaat olarak ifade edilen “*tekhne*” ve bilgi, söz, sözcük anlamlarındaki “*logos*” kelimelerinden oluşmaktadır. Antik dönemde “*bilgi sonucu oluşan zanaat*” anlamında kullanılan kavram daha sonraları “*bilimsel araştırmalar sonucu elde edilmiş somut ve yararlı sonuçlarla ilişkisi olan araç, süreç ve yöntemlerin tamamını ifade eden bir yapı*” şeklinde yorumlanmıştır. Daha sonra teknoloji sadece araçla bağlantılı anlaşılabilir, hayal edilebilir bir yapıya dönüşmüştür. Teknolojinin alet, araç ve mekanizma gibi anlamlara evrilmesi ve modernleşme sürecinin sonucunda teknoloji, makinalar, robotlar ve çeşitli araçlar bütünü olarak tasvir edilmiştir (Küçükvardar, 2019).

Teknoloji genel olarak bilgilerin, bilimsel olarak pratiğe dökülmesi olarak ifade edilmektedir. Bu pratik insanların çevresini değiştirirken kullandığı bilgilerin bütünüdür. Teknolojinin insan ile birlikte ortaya çıkması teknolojiyi bünyesinde barındırdığı orta çıkarmaktadır. Bu sebeple teknoloji insanın zihinsel gücünün toplumsal hayata uyarlanması ve yansması gibi çeşitli alanlarda görülmesine katkı sağlamaktadır. Teknolojinin insanların var oluşundan beri var olması bizi teknoloji tarihinin başlangıcında insanla birlikte başladığı varsayımına ulaştırmaktadır. İnsan varoluşundan beri doğaya hâkim ve egemen olma, onu kontrol etme çabası göstermiştir. Teknoloji insanların sınırlarını genişlettiği bir araç haline gelmiştir.

Aristo'nun “*etkileyici nedeninin*” kavramsal değileni olan “*araçsal nedenin*” özel bir yeri vardır. Çekiç, çakmaya yarayan bir alet olarak anlamlandırıldığında bir araca dönüşmüştür. Bununla beraber, kişilerin tasarladığı alet ve araçlar somutlaşmış, zaman içerisinde isteğe bağlı kullanılmış veya terk edilmiştir. Aletlerin insanların amaçlarına hizmet etmesi, teknolojinin bireysel ve toplumsal faydalar sağlayan aletler olarak kavramlaştırılmasına olanak sağlamıştır (Robert, 2015).

Teknoloji temelinde insanlığın ortaya çıkışı ile birlikte avlanma, sulama, tarım ile ilgili araç ve gereçlerin keşfedilmesi ile bağlantılıdır. İlerleyen dönemlerde teknoloji hangi araç ve gerecin ne amaç ile ve nasıl kullanılacağını kavramak için bilimsel yöntemler olarak ortaya çıkmıştır. Teknoloji, tecrübe ve birikimin, gözlemler ve hipotezler ile insan ve materyal arasındaki doğal ilişki yapısının incelenmesine olanak yaratmıştır. Günümüzde ise teknolojiyi insandan bağımsız olarak düşünmek imkânsız hale gelmiştir. Hayatın tamamen içine

işleyen teknoloji günlük rutin işlerimizin bile merkezinde yer almaktadır (Robert, 2015). Teknolojinin sürekli gelişim göstermesi, öğrencilerin gelişen teknolojilere hızlı bir şekilde adapte olması öğrencilerin akademik geleceklerini tehlikeye atmaktadır. Çalışmamız bu bakımdan önem arz etmektedir. Bu bağlamda çalışmamızın amacı, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı ile akademik erteleme düzeylerini incelemektir.

2. METOT

Araştırma Modeli: Araştırmamızda tarama modeli kullanılmıştır. Tarama Modelleri: Geçmişte ya da halen var olan bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Tazegül ve Öyün 2019).

Evren-Örneklem (Araştırma Grubu): Araştırmanın evrenini 2019-2020 eğitim öğretim yılında Ağrı, Kars ve Iğdır Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında öğrenim gören öğrenciler, rassal örneklem tekniği uygulanarak 743 öğrenci oluşturmuştur.

Veri Toplama Araçları: Araştırma verilerinin birinci bölümünde demografik değişkenlerin tespiti için kişisel bilgi formu kullanılmıştır. İkinci bölümde Ocak ve Bulut (2015) tarafından güvenilirlik ve geçerlilik analizi yapılan Akademik Erteleme Davranış Ölçeği kullanılmıştır. Üçüncü bölümde Demirci, Orhan, Demirdaş, Akpınar ve Sert (2014) tarafından Türkçeleştirilen Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği kullanılmıştır.

Araştırma Yayın Etiği: Resmi izinlerin alınmasının ardından ölçekler uygulanmıştır.

Verilerin Toplanması: Google form aracılığıyla çevrimiçi toplanmıştır. Araştırmada toplam 780 veri toplanmış toplanan verilerden eksik ya da hatalı veriler çıkarıldıktan sonra 743 veri kalmıştır.

Verilerin Analizi: Araştırma sonucunda elde edilen bulgular SPSS 23.0 programı ile analiz edilmiştir. Verilerin normal dağılıp dağılmadığına bakılmış ve çarpıklık (Skewness) değerinin -.380 ile .190 arasında, basıklık (Kurtosis) değerinin ise -1,645 ile -.1.175 arasında normal dağılmadığı tespit edilmiştir. Tabachnick ve Fidell'e (2013) göre verilerin normal dağılım kabul edilmesi için "Kurtosis ve Skewness değerleri -1.5 ile +1.5" olmalıdır.

İkili gruplar arasında fark olup olmadığını tespit etmek için non-parametrik testlerden Mann-Whitney U testi, ikiden fazla gruplar için ise Kruskal Wallis Testi uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde anlamlılık $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir.

3. BULGULAR

Tablo 1. Betimleyici istatistikler

Özellikler		N	%	Özellikler		N	%
Yaş	18-21 Yaş Arası	105	14,1	Cinsiyet	Erkek	421	56,7
	22-24 Yaş Arası	346	46,6		Kadın	322	43,3
	25 Yaş ve Üzeri	292	39,3		Toplam	743	100
	Toplam	743	100	Akıllı Telefon Kullanım Süresi	1 Saat ve Altı	45	6,1
Şehir	Kars	240	32,3		1-3 Saat	453	61
	Ağrı	265	35,7		3-5 Saat	163	21,9
	Iğdır	238	32		5 Saat ve Üzeri	82	11
	Toplam	743	100		Toplam	743	100
Bölüm	BES Öğretmenliği	184	24,8	Telefon Kullanım Yılı	1 Yıl ve Altı	8	1,1
	Spor Yöneticiliği	387	52,1		1-3 Yıl	221	29,7
	Antrenörlük	172	23,1		3-5 Yıl	163	21,9
	Toplam	743	100		5 ve Üzeri	351	47,2
					Toplam	743	100

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan katılımcılar 421 (56,7%) erkek, 322 (43,3%) kadın olmak üzere toplam 743 kişiden oluşmaktadır. Yaş aralığı incelendiğinde, 346 (%46,6) kişi ile 22-24 yaş aralığı çoğunluğu oluşturmakta, sırası ile 25 yaş ve üzeri 292 (%39,3) ve 18-21 yaş aralığı katılımcı sayısı 105 (%14,1)'dir.

Öğrenim hayatına devam eden katılımcıların %32,3 (240)'ü Kars, %35,7 (265)'si Ağrı ve %32 (238)'si Iğdır ilinde eğitim almaktadır. Eğitim aldıkları bölümlere bakıldığında ise %52,1 (387)'inin spor yöneticiliğini, %24,8 (184) BES Öğretmenliği ve %23,1 (172)'nin antrenörlük tercih ettiği görülmektedir.

Telefon kullanım yılı ve akıllı telefon kullanım sürelerine bakıldığında, 1 saat ve altı telefonda zaman geçiren katılımcı oranı %6,1 (45), 1-3 saat arası %61 (453), 3-5 saat arası %21,9 (163) ve 5 saat ve üzeri %11 (82) olarak karşımıza çıkmaktadır. Katılımcıların neredeyse yarısı 5 yıl ve daha uzun süredir telefon kullanırken, %21,9 (163)' 3-5 yıl, %29,7 (221)'si 1-3 yıl ve %1,1 (8)'i 1 yıl ve daha az süredir telefon kullanmaktadır.

Tablo 2. Akıllı telefon bağımlılığı alt boyutlarının cinsiyete göre mann-whitney u testi

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Günlük yaşamı engelleme ve tolerans	Erkek	421	-,752	1,31572	377,17	158790,00	65,603	,452
	Kadın	322			365,24	117606,00		
	Toplam	743						
Yoksunluk belirtileri	Erkek	421	-,725	1,42376	376,97	158704,00	65,689	,469
	Kadın	322			365,50	117692,00		
	Toplam	743						
Pozitif beklentiler	Erkek	421	-,711	1,38542	376,88	158664,50	65,728	,477
	Kadın	322			365,63	117731,50		
	Toplam	743						
Sanal odaklı ilişkiler	Erkek	421	-1,082	1,45624	379,40	159726,50	64,666	,279
	Kadın	322			362,33	116669,50		
	Toplam	743						
Aşırı kullanım	Erkek	421	-1,088	1,43107	379,43	159739,00	64,654	,276
	Kadın	322			362,29	116657,00		
	Toplam	743						
Sosyal ağ bağımlılığı	Erkek	420	-1,657	1,52176	382,66	160717,00	62,933	,098
	Kadın	322			356,94	114936,00		
	Toplam	742						
Fiziksel belirtiler	Erkek	421	-1,132	1,28989	379,75	159875,50	64,517	,258
	Kadın	322			361,86	116520,50		
	Toplam	743						

Tablo 2. incelendiğinde cinsiyet değişkeninin akıllı telefon bağımlılığı alt boyutları ile anlamlı bir ilişkisinin olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 3. Akademik erteleme alt boyutlarının cinsiyete göre mann-whitney u testi

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Sorumluluk	Erkek	421	-,301	1,07008	374,07	157483,00	66,91	,764
	Kadın	322			369,30	118913,00		
	Toplam	743						
Akademik görevin algılanan niteliği	Erkek	421	-,168	1,23876	373,16	157100,00	67,293	,866
	Kadın	322			370,48	119296,00		
	Toplam	743						
Öğretmenlere ilişkin olumsuz algı	Erkek	421	-,804	1,11356	377,52	158935,00	65,458	,422
	Kadın	322			364,79	117461,00		
	Toplam	743						
Akademik mükemmeliyetçilik	Erkek	421	-,743	1,17979	377,09	158754,50	65,638	,458
	Kadın	322			365,35	117641,50		
	Toplam	743						

Tablo 3 incelendiğinde cinsiyet değişkeninin akademik erteleme alt boyutları ile anlamlı bir ilişkisinin olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 4. Akademik erteleme alt boyutlarının yaşa göre kruskal wallis testi

Alt Boyutlar	Yaş	N	Sıra Ortalaması	X^2	Sd	P
Sorumluluk	18-21 Yaş Arası	105	361,97	1,893	2	,388
	22-24 Yaş Arası	346	383,60			
	25 Yaş ve Üzeri	292	361,86			
	Toplam	743				
Akademik görevin algılanan niteliği	18-21 Yaş Arası	105	375,92	,736	2	,692
	22-24 Yaş Arası	346	377,86			
	25 Yaş ve Üzeri	292	363,65			
	Toplam	743				
Öğretmenlere ilişkin olumsuz algı	18-21 Yaş Arası	105	328,10	10,689	2	,005*
	22-24 Yaş Arası	346	397,55			
	25 Yaş ve Üzeri	292	357,51			
	Toplam	743				
Akademik mükemmeliyetçilik	18-21 Yaş Arası	105	329,90	11,649	2	,003*
	22-24 Yaş Arası	346	399,32			
	25 Yaş ve Üzeri	292	354,77			
	Toplam	743				

Tablo 4'ya göre yaş ve alt boyutlar arasındaki ilişki değerlendirildiğinde "sorumluluk" ($p>0,05$) ve "akademik görevin algılanan niteliği" ($p>0,05$) alt boyutuna ait değerler ile yaş arasında bir ilişki olmadığı, "öğretmenlere

ilişkin olumsuz algı” ve “akademik mükemmeliyetçilik” ($p<0,05$) alt boyutuna ait değerlerin ise yaştan etkilendiği görülmektedir.

Tablo 5. Akıllı telefon bağımlılığı alt boyutlarının yaşa göre kruskal wallis testi

Alt Boyutlar	Yaş	N	Sıra Ortalaması	X ²	Sd	P
Günlük yaşamı engelleme ve tolerans	18-21 Yaş Arası	105	350,99	3,863	2	,145
	22-24 Yaş Arası	346	388,24			
	25 Yaş ve Üzeri	292	360,32			
	Toplam	743				
Yoksunluk belirtileri	18-21 Yaş Arası	105	350,63	3,237	2	,198
	22-24 Yaş Arası	346	386,55			
	25 Yaş ve Üzeri	292	362,44			
	Toplam	743				
Pozitif beklentiler	18-21 Yaş Arası	105	363,70	2,874	2	,238
	22-24 Yaş Arası	346	386,11			
	25 Yaş ve Üzeri	292	358,27			
	Toplam	743				
Sanal odaklı ilişkiler	18-21 Yaş Arası	105	351,51	2,843	2	,241
	22-24 Yaş Arası	346	385,52			
	25 Yaş ve Üzeri	292	363,34			
	Toplam	743				
Aşırı kullanım	18-21 Yaş Arası	105	356,81	2,644	2	,267
	22-24 Yaş Arası	346	385,50			
	25 Yaş ve Üzeri	292	361,47			
	Toplam	743				
Sosyal ağ bağımlılığı	18-21 Yaş Arası	105	337,01	4,367	2	,113
	22-24 Yaş Arası	346	385,00			
	25 Yaş ve Üzeri	291	367,89			
	Toplam	742				
Fiziksel belirtiler	18-21 Yaş Arası	105	351,60	2,793	2	,247
	22-24 Yaş Arası	346	385,40			
	25 Yaş ve Üzeri	292	363,46			
	Toplam	743				

Tablo 5 incelendiğinde akıllı telefon bağımlılığı alt boyutları yaş değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Tablo 6. Akademik erteleme boyutlarının şehirlere göre kruskal wallis testi

Alt Boyutlar	Şehir	N	Sıra Ortalaması	X ²	Sd	P
Sorumluluk	Kars	240	380,68	3,559	2	,169
	Ağrı	265	352,21			
	Iğdır	238	385,28			
	Toplam	743				
Akademik görevin algılanan niteliği	Kars	240	382,92	2,646	2	,266
	Ağrı	265	378,70			
	Iğdır	238	353,53			
	Toplam	743				
Öğretmenlere ilişkin olumsuz algı	Kars	240	389,61	2,492	2	,288
	Ağrı	265	360,85			
	Iğdır	238	366,65			
	Toplam	743				
Akademik mükemmeliyetçilik	Kars	240	386,99	1,990	2	,370
	Ağrı	265	360,40			
	Iğdır	238	369,80			
	Toplam	743				

Tablo 6 incelendiğinde, akademik erteleme alt boyutları ile şehir değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 7. Akıllı telefon bağımlılığı alt boyutlarının şehirlere göre kruskal wallis testi

Alt Boyutlar	Şehir	N	Sıra Ortalaması	X ²	Sd	P
Günlük yaşamı engelleme ve tolerans	Kars	240	369,15	6,152	2	,046*
	Ağrı	265	351,02			
	Iğdır	238	398,24			
	Toplam	743				
Yoksunluk belirtileri	Kars	240	353,84	5,229	2	,073
	Ağrı	265	365,91			
	Iğdır	238	397,10			
	Toplam	743				
Pozitif beklentiler	Kars	240	361,96	3,445	2	,179
	Ağrı	265	362,06			
	Iğdır	238	393,19			
	Toplam	743				
Sanal odaklı ilişkiler	Kars	240	363,66	7,641	2	,022*
	Ağrı	265	351,98			
	Iğdır	238	402,70			
	Toplam	743				
Aşırı kullanım	Kars	240	359,92	5,093	2	,078
	Ağrı	265	359,90			
	Iğdır	238	397,65			
	Toplam	743				
Sosyal ağ bağımlılığı	Kars	240	387,16	5,011	2	,082
	Ağrı	265	348,62			
	Iğdır	237	381,23			
	Toplam	742				
Fiziksel belirtiler	Kars	240	368,23	5,637	2	,060
	Ağrı	265	352,60			
	Iğdır	238	397,40			
	Toplam	743				

Tablo 7'e göre "günlük yaşamı engelleme ve tolerans" ve "sanal odaklı ilişkiler ($p < 0,05$) alt boyutlarında şehir değişkenine göre anlamlı bir olduğu tespit edilmiştir. "yoksunluk belirtileri", "pozitif beklentiler", "aşırı kullanım", "sosyal ağ bağımlılığı" ve "fiziksel belirtiler" alt boyutları ile şehir değişkeni arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir.

Tablo 8. Akademik erteleme alt boyutlarının tercih edilen bölümlere göre kruskal wallis testi

Alt Boyutlar	Bölüm	N	Sıra Ortalaması	X ²	Sd	P
Sorumluluk	BES Öğretmenliği	184	312,53	28,411	2	,000**
	Spor Yöneticiliği	387	410,35			
	Antrenörlük	172	349,34			
	Toplam	743				
Akademik görevin algılanan niteliği	BES Öğretmenliği	184	343,11	10,078	2	,006*
	Spor Yöneticiliği	387	395,87			
	Antrenörlük	172	349,21			
	Toplam	743				
Öğretmenlere ilişkin olumsuz algı	BES Öğretmenliği	184	397,46	6,659	2	,036*
	Spor Yöneticiliği	387	374,41			
	Antrenörlük	172	339,34			
	Toplam	743				
Akademik mükemmeliyetçilik	BES Öğretmenliği	184	386,92	3,956	2	,138
	Spor Yöneticiliği	387	377,09			
	Antrenörlük	172	344,58			
	Toplam	743				

Tablo 8 incelendiğinde "akademik mükemmeliyetçilik" alt boyutu ($p > 0,05$) hariç diğer üç boyutunda katılımcıların öğrenim gördükleri bölümlerden etkilendiği tespit edilmiştir ($p < 0,05$).

Tablo 9. Akıllı telefon bağımlılığı alt boyutlarının tercih edilen bölümlere göre kruskal wallis testi

Alt Boyutlar	Bölüm	N	Sıra Ortalaması	X ²	Sd	P
Günlük yaşamı engelleme ve tolerans	BES Öğretmenliği	184	324,35	29,356	2	,000**
	Spor Yöneticiliği	387	412,79			
	Antrenörlük	172	331,20			
	Toplam	743				
Yoksunluk belirtileri	BES Öğretmenliği	184	344,45	19,32	2	,000**

	Spor Yöneticiliği	387	404,61			
	Antrenörlük	172	328,10			
	Toplam	743				
Pozitif beklentiler	BES Öğretmenliği	184	347,20	17,207	2	,000**
	Spor Yöneticiliği	387	402,63			
	Antrenörlük	172	329,61			
	Toplam	743				
Sanal odaklı ilişkiler	BES Öğretmenliği	184	337,80	16,068	2	,000**
	Spor Yöneticiliği	387	402,05			
	Antrenörlük	172	340,97			
	Toplam	743				
Aşırı kullanım	BES Öğretmenliği	184	338,19	20,725	2	,000**
	Spor Yöneticiliği	387	406,01			
	Antrenörlük	172	331,66			
	Toplam	743				
Sosyal ağ bağımlılığı	BES Öğretmenliği	184	335,49	28,946	2	,000**
	Spor Yöneticiliği	386	403,65			
	Antrenörlük	172	337,87			
	Toplam	742				
Fiziksel belirtiler	BES Öğretmenliği	184	324,46	29,6641	2	,000**
	Spor Yöneticiliği	387	412,82			
	Antrenörlük	172	331,01			
	Toplam	743				

Tablo 9 incelendiğinde bölüm seçiminin bütün akıllı telefon bağımlılığı alt boyutları (günlük yaşamı engelleme ve tolerans, yoksunluk belirtileri, pozitif beklentiler, sanal odaklı ilişkiler, aşırı kullanım, sosyal ağ bağımlılığı, fiziksel belirtiler) ile arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($p < 0,05$).

3. TARTIŞMA VE SONUÇ

Günümüzde yaşanan teknolojik gelişmeler, ilerisi için bu gelişmelerin daha da artacağı bir habercisidir. Bu gelişim yararlar ile birlikte zararları da beraberinde getirmektedir. Bu Araştırmanın amacı, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı ile akademik erteleme düzeylerini incelemektir.

Akıllı telefon bağımlılığı alt boyutlarının cinsiyet ile arasındaki ilişki incelendiğinde, cinsiyetin herhangi bir akıllı telefon bağımlılığı alt boyutu ile anlamlı bir ilişkisinin olmadığı görülmektedir. Literatüre bakıldığında Boumosleh ve Jaalouk (2017), Kuyucu (2017), Hamutoğlu, Gezgin, Samur ve Yıldırım (2018), Göymen ve Ayas (2019), Çuhadar, Demirel, Er ve Serdar (2020), ve Dinç (2021)'in çalışmaları bu sonucu destekler niteliktedir. Diğer yandan akıllı telefon bağımlılığı ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılığın olduğunu belirten Chen, Liu, Ying, Wang and Wen (2017), çalışmalarının sonucunda kadınların akıllı telefon bağımlılığı düzeyinin erkeklerden çok olduğunu belirtmiştir. Akıllı telefon bağımlılığı ile cinsiyet arasındaki ilişkinin farklı sonuçlar ortaya çıkarması, cinsiyet, yaş ve sosyo ekonomik durum fark etmeksizin herkesin akıllı telefonlara ulaşımının bu kadar kolay ve akıllı telefon içeriklerinin hem kadın hem de erkek bireylere hitap edecek genişlikte olmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

Akademik erteleme alt boyutlarının cinsiyet ile arasındaki ilişki incelendiğinde, cinsiyetin herhangi bir akademik erteleme alt boyutu ile ilişkisinin olmadığı görülmektedir. Literatüre bakıldığında, Rothblum, Solomon and Murakabi (1986), Hess, Sherman and Goodman (2000), Klassen ve Kuzucu (2009), Yiğit ve Dilmaç (2011), Şahin (2020)'in yapmış olduğu çalışmalar da cinsiyet ile akademik erteleme arasında ilişki olmadığını savunmaktadır. Senecal, Koestner ve Vallenard (1995), Özer, Demir ve Ferrari (2009), ise cinsiyetin akademik erteleme alt boyutlarını etkilediğini erkeklerin kadınlara oranla akademik erteleme davranışına daha yakın olduklarını belirtmiştir.

Akıllı telefon bağımlılığı alt boyutlarının yaş ile arasındaki ilişki incelendiğinde, yaşın herhangi bir akıllı telefon bağımlılığı alt boyutu ile anlamlı bir ilişkisinin olmadığı görülmektedir. Literatüre bakıldığında elde ettiğimiz bulgular ile Kuyucu (2017)'nin çalışması paralellik göstermektedir. Bianchi and Philips (2005)'e göre ise akıllı telefon bağımlılığı belirli bir yaş aralıklarında daha yüksek oranda görülmektedir.

Akademik erteleme alt boyutlarının yaş ile arasındaki ilişki incelendiğinde, sorumsuzluk ve akademik görevin algılanan niteliği alt boyutları ile yaş arasında herhangi bir ilişkinin olmadığı, öğretmenlere ilişkin olumsuz algı ve akademik mükemmeliyetçilik alt boyutlarının ise yaştan etkilendiği görülmektedir. Literatür incelendiğinde, Yiğit ve Dilmaç'ın (2011) çalışmaları elde ettiğimiz bulgular ile paralellik göstermektedir.

Akıllı telefon bağımlılığı alt boyutlarının şehir ile arasındaki ilişki incelendiğinde, yoksunluk belirtileri, pozitif beklentiler, aşırı kullanım, sosyal ağ bağımlılığı ve fiziksel belirtiler alt boyutları ile herhangi bir ilişkiye rastlanmazken, günlük yaşamı engelleme ve tolerans ve sanal odaklı ilişkiler alt boyutlarında şehirlere göre bir farklılaşmaya rastlanmaktadır. Bu farklılaşma şehrin sahip olduğu kültür, aile yapısı, gelenek ve göreneklerle ilişkilendirilebilir.

Akıllı telefon bağımlılığı alt boyutlarının tercih edilen bölümler ile arasındaki ilişki incelendiğinde, tercih edilen bölümlerin bütün akıllı telefon bağımlılığı alt boyutları ile anlamlı bir ilişki içinde olduğu görülmektedir. Literatür incelendiğinde, Hamutoğlu, Gezgin, Samur ve Yıldırım (2018), Traş ve Öztemel (2019), Bal (2020)“ın çalışmaları elde ettiğimiz bulgular ile benzer sonuçları yansıtmaktadır. Boumosleh ve Jaalouk’ın (2017) çalışmalarında ise akıllı telefon bağımlılığı alt boyutları ile tercih edilen bölümlerin arasında herhangi anlamlı bir farklılığın olmadığını görmüştür.

Çalışma sonunda şu önerilerde bulunulabilir;

Akıllı telefon bağımlılığının akademik başarı ve erteleme üzerinde negatif bir etkisinin olduğu belirlenmiştir. Üniversite öğrencilerin telefonla çok fazla vakit geçirmeleri onları derslerinden uzaklaştırmakta, akademik hayatlarını olumsuz yönde etkilemektedir. Zamanlarını daha verimli kullanma ve akıllı telefon kullanım amaçlarını en aza indirme üzerine rehberlik çalışmaları gerçekleştirilebilir. Bununla birlikte teknolojinin gelişimi ile birlikte hemen hemen herkesin sahip olduğu akıllı telefonların eğitim alanında kullanılması adına yeni uygulamalar ve içerikler geliştirilebilir ve akademik hayata katkı sağlanabilir.

KAYNAKLAR

Adnan, Müge -Gezgin, Deniz Mert (2016),“Modern Çağın Yeni Fobisi: Üniversite Öğrencileri Arasında Nomofobi Prevalansı”, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, Sayı.49, (141- 158).

Bal, E. Akıllı cep telefonu bağımlılığı: Kişilik özellikleri ve kullanım örüntülerinin etkinliği üzerine bir inceleme. Erciyes İletişim Dergisi, 2020, 7 (1): 369-394.

Bianchi, A., Phillips, JG. (2005), Psychological predictors of problem mobile phone use. Journal of Cyberpsychology & Behavior, 8 (1): 39-51.

Boumosleh, JM., Jaalouk, D. (2017), Depression, anxiety and smartphone addiction in university students- A cross sectional study. Plos One, 12 (8): 1-14.

Chen, B., Liu, F., Ding, S., Ying, X., Wang, L., Wen, Y. (2017), Gender differences in factors associated with smartphone addiction: A cross-sectional study among medical college students. BMC Psychiatry, 17 (341).

Çuhadar, A., Demirel, M., Er. Y., Serdar, E. (2020), Ergenlerde akıllı telefon bağımlılığı ve gelecek beklentisi ilişkisinin incelenmesi. Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 15 (24): 2528-2544.

Demirci, K., Orhan, H., Demirdaş, A., Akpınar, A., Sert, H. Validity and reliability of the Turkish version of the smart phone addiction scale in a younger population, Bulletin of Clinical Psychopharmacology, 2014, 24 (3): 226-234.

Diñç, Ahmet (2021). “Spor Bilimleri Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağımlılığı ve Sağlıklı Beslenme Tutumlarının İncelenmesi (İğdır İli Örneği)”, İğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, S 25, s. 812-821.

Gezgin, DM., Şahin, YL., Yıldırım, S. (2017), Sosyal ağ kullanıcıları arasında nomofobi yaygınlığının çeşitli faktörler açısından incelenmesi. Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama, 7 (1): 1-15.

Göymen, R., Ayas, T. (2019), Akıllı telefon bağımlılığı ve oyun bağımlılığı arasındaki ilişkinin incelenmesi. Online Journal of Technology Addiction & Cyberbullying, 6 (2): 36-52.

Hamutoğlu, N., Gezgin, D., Samur, Y. ve Yıldırım, S. (2018). Genç nesil arasında yaygınlaşan bir bağımlılık: akıllı telefon bağımlılığının farklı değişkenler açısından incelenmesi. Eğitim Teknolojisi Kuram Ve Uygulama, 8 (2), 212-231

Hess, B., Sherman, MF., Goodman, M. (2000), Eveningness predicts academic procrastination: The mediating role of neuroticism. Journal of Social Behavior and Personality, 15 (5): 61

Karaaslan, Ğ.A., Budak, L. (2012), Üniversite öğrencilerinin cep telefonu özelliklerini kullanımlarının ve gündelik iletişimlerine etkisinin araştırılması, Journal of Yaşar University, 26 (7): 4548-4571.

Kuyucu, M. (2017), Gençlerde akıllı telefon kullanımı ve akıllı telefon bağımlılığı sorunsalı: “Akıllı telefon (kolik)” üniversite gençliği, Global Media Journal TR Edition, 7 (14).

- Küçükvardar, M. Bilişim Çağında Teknoloji Bağımlılığı ve Dijital İstila Üzerine Bir Araştırma, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi.İstanbul: Marmara Üniversitesi, 2019.
- Klassen, RM., Kuzucu, E. (2009), Academic procrastination and motivation of adolescents in Turkey. Educational psychology, 29 (1): 69-81.
- Lee, YK. Chang, CT., Lin, Y., Cheng, ZH. (2014), The dark side of smartphone usage: Psychological traits, compulsive Behavior and technostress. Computers in Human Behavior, 31: 373-383.
- Ocak, G., & Bulut, R., (2015). Akademik erteleme davranışı ölçeği: Geçerlilik ve güvenirlik çalışması. International Journal of Social Sciences and Education Research, 1(2), 709-726.
- Özen, S., Topçu, M. (2017), Tıp fakültesi öğrencilerinde akıllı telefon bağımlılığı ile depresyon, obsesyon-kompulsiyon, dürtüsellik, aleksitimi arasındaki ilişki. Bağımlılık Dergisi, 18 (1): 16-24.
- Özer, BU., Demir, A., Ferrari, JR. (2009), Exploring academic procrastination among Turkish students: Possible gender differences in prevalence and reasons. The Journal of Social Psychology, 149 (2): 241-257.
- Robert, J. Başka Bir Teknoloji Mümkün. Çev. Özkaya, T. İstanbul: Yeni İnsan Yayınevi, 2015.
- Rothblum, ED., Solomon, LJ., Murakami, J. (1986), Affective, cognitive, and behavioral differences between high and low procrastinators. Journal of Counseling Psychology, 33 (4): 387.
- Senecal, C., Koestner, R., Vallerand, RJ. (1995), Self-regulation and academic procrastination. The Journal of Social Psychology, 135 (5): 607-619
- Şahin, YL. (2020), Facebook sosyal ağ kullanıcılarının akademik erteleme davranışları ile eğitsel ortamlardaki siber aylıklık durumlarının incelenmesi. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 21 (1): 629-666
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). Using multivariate statistics. Boston: Pearson.
- Traş, Z., Öztemel, K. (2019), Examining the relationships between Facebook intensity, fear of missing out and smartphone addiction. Addicta: The Turkish Journal on Addictions, 6 (1): 91-113.
- Tazegül, Ü. & Öyün, Ş. (2019). “Geleneksel Türk Yağlı Güreşinde Şamanizm'in ve İslam'in İzleri”, Journal Of Social, Humanities and Administrative Sciences, 5(20): 902-912.
- Yeşilorman, M., & Firdevs, K. O. Ç. (2014). Bilgi Toplumunun Teknolojik Temelleri Üzerine Eleştirel Bir Bakış. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 24 (1), 117-133.
- Yıldırım, C., Correia, AP. (2015), Exploring the dimensions of nomophobia: development and validation of a self-reported questionnaire. Computers in Human Behavior, 49: 130-137.
- Yiğit, R., Dilmaç, B. (2011) Ortaöğretimde öğrencilerinin sahip oldukları insani değerler ile akademik erteleme davranışlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 31: 159-178.